

титезите, полемичните структури¹². Яворовата нощ не е нощта на Маларме, нито на Тик и Новалис, тя е нощ на кошмари и призраци.

Враждебността започва от най-близките предмети от интериора в стаята – „Възглавието – камък същи, / леглото тръне и коприва;“, „камина без топливо, / отворена – уста готови/ проклетие да изрекат“, „... голите стени, / привижда ми се, дебнат само/ да паднат въз глава – от бол / едвам усещана. . . ”

Стаята в „Нощ“ очевидно не отговаря на дефиницията на Башлар за дом – да бъде „съвкупност от образи, които дават на човека основания или илюзия за стабилност“.¹³ Дори тъгълът, който според него е „убежище, което ни осигурява една първоначална стойност на битието: неподвижността“¹⁴ тук се държи по провокативен начин: „гъстеещ полумрак наднича, / подава се от всеки кът“.

Усеща се, че пространството на стаята е заредено с напрежение, с предчувствието за съткновение. Очаква се сякаш, обхванат от клаустрофобичен порив, азът да се опита да се изтръгне от обкръжението на стаята. Само че поведението на света вътре и отвън е еднакво – в този смисъл границата между интериора и екстериора е снета. През прозореца в стаята на „Нощ“ нахлуват враждебни стихии, в които "азът" чезне и се слива („Аз чезна и се сливам / с мъгли страхотни, задушливи“), чува звуци, които в кресчендо нарастват, все повече се усилват, започвайки от прага на чуваемостта („и струва ми се, че долавам“), за да достигнат до „плачове и подземни писъци“. Вихърът, който първо се появява като гледка през прозореца, по-късно прониква направо в мозъка му („... в глава / ни миг остава вихра мисъл“). Хлестящите „окови и железа“, които отначало са звуков образ, по-късно жестоко се впиват в тялото му („... А това – / вериги! Кой ли и защо, / кога ли ме е оковал?“). Сенките се трансформират в тълпи, които от своя страна се

¹² G. Durand. *Op. cit.*, pp.67-217.

¹³ Г. Башлар. *Поетика на пространството*. С., 1988, с. 53.

¹⁴ Г. Башлар. *Цит. съч.*, с. 162.